
Menns utfordringer

BOKOMTALER

Boken er for og om menn, og ment som et innlegg i kjønnsrolledebatten. I ti kapitler blir vi satt inn i farskapets historie, kvinnefrigjøringen og menns forhold til kvinner. Hvilke roller må den moderne mann innta? Forfatteren, som er psykolog, smetter inn små biter fra sine egne roller som sønn og far. Vi blir kjent med den mytologiske far, dominerende patriarker og mannen som i forsørgerrollen blir mye borte fra hjemmet i det industrielle samfunn. Umodne, kjedelige, voldelige, destruktive, grådige og stressede fedre dominerer i boken som i vår tids medier.

Alenepappaen er for tiden blitt et ettertraktet forskningsvilt. Resultatene har vist at nesten alle slike fedre er blitt beriket av denne nye erfaring. Det ble også anmelderens konklusjon da han i 1960-årene ledet et avsnitt ved Ullevål sykehus og ”innla” fedrene sammen med den post partum psykotiske mor og babyen. Det ble en drøy kost for disse fedrene, men etterpå ville de ikke vært opplevelsen foruten!

Hva kommer det av at menn har så mye angst for kvinnen at de må tøffe seg? Den umodne mann er redd for å bli avslørt av kvinnen. Hans avhengighet av henne er større enn han tør erkjenne – han lever i den tro at han er den sterke i forholdet. Kvinnen ofrer seg for at han skal opprettholde denne falske forsvarsposisjon. Først et overraskende skilsmisseønske fra konen vekker ham fra denne dvalen.

Forfatteren kommer stadig tilbake til at menn må bryte ut av gamle og ubrukkelige kjønnsroller. Den moderne mann skal tenke med følelser og lære å kommunisere. Vårt land med fire ukers farspermisjon viser at staten peker ut en riktig vei å gå. Pappakurs og farsbøker er i vinden. Ikke alle kvinner lar de nye menn slippe til i hjemmet. Likestillingsinitiativene har hittil stått på hennes side slik at mange menn har følt seg devaluert. I det praktiske arbeid med et ektepar er det analogt alltid vanskelig å behandle begge likt. Min erfaring er at det er enklere når flere ektefeller eller familier deltar i en ektepar- eller flerfamiliegruppe.

Litteraturlisten er på over 150 referanser, rik på 1990-tallets publikasjoner, hovedsakelig med psykologer, sosiologer og antropologer som forfattere. Mest savnet jeg Erik H. Eriksons *Barndommen og samfunnet* fra 1968 (Gyldendal). Erikson beskriver så tydelig samvirket mellom kulturen og det familiesystem som skal fostre de konstruktive fremtidens borgere i nettopp denne kulturen. Hva slags menn skal vi bære frem i en informasjonsteknologisk og globalisert verden? Anmelderen tror at forfatteren og mange likesinnede har rett i at menn som er i stand til å gi omsorg må gis høy prioritet i fremtidens samfunn. Boken bør derfor kunne brukes i det allmenne skoleverk og på høyskolenivå der sosialt arbeid er et sentralt fagområde.

Carl SeverinAlbretsen

Aker sykehus, Divisjon for psykiatri

Avdeling VI Forskning og undervisning

Gaustad sykehus

Publisert: 30. juni 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 29. mars 2026.